

Oponentský posudek

Bakalářská práce

Zuzana Ľalíková. Služby čtenářům vybraných krajských knihoven v České republice : srovnávací studie

Předložená bakalářská práce v souladu s jejím zadáním porovnává informační a knihovnické služby dvou krajských knihoven v ČR – studentka si vybrala krajskou knihovnu v Pardubicích a Studijní a vědeckou knihovnu v Hradci Králové.

První kapitola popisuje současný systém knihoven v ČR, který je legislativně podložen, a je konstatováno, že krajské knihovny se s univerzálními fondy a nabídkou služeb neliší od ostatních veřejných knihoven. Toto tvrzení však není pravdivé – krajské knihovny se odlišují od ostatních veřejných knihoven právě tím, že kromě univerzálního fondu budují také fondy specializované (jak odborné tak především s regionálním zaměřením) a trvale uchovávají konzervační a historický fond. Kromě regionálních funkcí, které v práci uvedeny jsou, zajišťují krajské knihovny ještě řadu dalších činností, které mají samozřejmě vliv na jejich služby.

V druhé kapitole je popsána historie vývoje obou knihoven a třetí kapitola je zaměřena na poskytované knihovnické a informační služby. Je uvedeno složení fondu a charakterizovány jednotlivé služby. V kapitole Výpůjční služby jsou ale patrně zaměněny meziknihovní výpůjční služby s tzv. výměnnými fondy, které jsou poskytovány pro pobočky knihoven nebo v rámci regionálních funkcí. Bohužel, v kapitole popisující webové stránky knihoven je u krajské knihovny Pardubice konstatováno, že elektronický katalog není volně dostupný. To rozhodně neodpovídá realitě, každý OPAC již ze své podstaty tuto základní funkci nabízí. Hodnocení nebo porovnávání webového rozhraní není jednoduchá záležitost. Studentka by mohla uvést, zda jsou v ČR webové stránky knihoven nějakým způsobem odborně hodnoceny. Téměř vůbec nejsou v nabízených službách popsány služby přístupu do elektronických informačních zdrojů, přitom obě knihovny mají např. přístup do databází jak českých tak i zahraničních periodik. Tato služba je uživateli knihoven v posledních letech velice žádaná (včetně vzdáleného přístupu).

Dobře jsou v předložené práci uvedeny služby pro handicapované a kulturně společenské akce, které mají velký význam pro postavení knihoven jak v místě, tak i v celém regionu. Také regionální funkce jsou vysvětleny dostatečně podrobně.

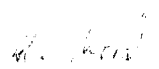
Porovnání služeb krajských knihoven je spíše na úrovni konstatování. Samotné hodnocení je poměrně problematické, každá krajská knihovna se liší zaměřením fondu, jiné je složení čtenářů, vliv má samozřejmě také např. to, jaké

jsou v krajském městě střední a vysoké školy apod. V případě uvedených krajských knihoven je důležité uvědomit si, že knihovna v Pardubicích získala statut krajské knihovny teprve v roce 2002, do té doby plnila funkci městské knihovny. Bylo by dobře alespoň ústně doplnit, zda v krajských městech, kde sídlí uvedené knihovny, jsou ještě jiné městské knihovny.

Předložená práce byla zpracována v souladu se zadáním a splňuje požadovaný rozsah. Grafická úprava práce je velice pěkná (tabulky, grafy, mapy, přílohy) a také seznam použitých zdrojů je zpracován dle požadované normy. Práce má však spíše popisný charakter a není podložena zkušeností studentky byť jen krátkou návštěvou v uvedených knihovnách. Není také zmíněn projekt specializovaný na měření výkonu a kvality v knihovnách, které se v ČR provádí. Informace o projektu jsou dostupné na internetu (tzv. benchmarking knihoven, http://knihovnam.nkp.cz/sekce.php3?page=15_Vykon.htm).

Vzhledem ke výše uvedenému navrhuji známku dobře a doporučuji práci k obhajobě.

V Praze 14. 6. 2010

PhDr. Hana Nová
Národní knihovna ČR